

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ БЕРЕЗЕНЬ У КИЇВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Цьогорічний Шевченківський березень, ініційований та організований кафедрою історії української літератури і шевченкознавства та Всеукраїнським навчально-науковим центром шевченкознавства Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, розпочався 9 березня ц.р. урочистим покладанням квітів до пам'ятника поету. Цього ж дня, що вже стало доброю традицією, відбулася зустріч колективу Університету під головуванням ректора, акад. Л. Губерського з лауреатами Національної премії України ім. Т. Г. Шевченка. Цього року до Київського університету завітали лауреати минулих років (І. Драч, Ю. Мушкетик, П. Перебийніс, Л. Горlach, М. Вантух, М. Наєнко) та нинішні лауреати (А. Швачка, Л. Лук'яненко, М. Гуйда).

Центральною подією Шевченківського березня стала Міжнародна науково-практична конференція "Всесвіт Тараса Шевченка", що відбулася 10 березня в Інституті філології КНУ. Робота конференції, яку координувала кафедра історії української літератури і шевченкознавства, розпочалася з пленарного засідання. Після виступу народного ансамблю української музики "Роксоланія" та вітальних слів директора Інституту філології *Г. Семенюка* і проректора з наукової роботи КНУ *В. Мартинюка* були виголошені наукові доповіді. Літературознавець і перекладач зі США *П. Фединський* розповів про особливості сприйняття постаті Т. Шевченка у контексті історії й на тлі діяльності світових лідерів; висвітлив соціокультурну роль Кобзаря крізь призму американського історичного досвіду. Мистецьке значення серії "Притча про блудного сина" Т. Шевченка, її відповідність / невідповідність Євангельському текстові всебічно розкрив академік *Д. Степовик*. Професор Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, архієпископ *І. Ісіченко* ґрунтовно проаналізував особливості репрезентації церкви в поетичному світі Т. Шевченка. Про специфіку інтерпретації постаті Кобзаря в українському кінематографі цікаво розповів *В. Войтенко* – ведучий телепрограми "Аргумент кіно" ("1+1"). Студентка 4 курсу Інституту філології *О. Щелкунова* зосередила увагу на маріологічному аспекті творчості Т. Шевченка.

На секційних засіданнях (в рамках конференції працювало 7 секцій) було обговорено низку актуальних проблем шевченкознавства: поетика творчої спадщини Т. Шевченка, історіософський та державотворчий виміри творчості поета, критичні візії доробку Т. Шевченка, літературно-мистецькі

рецепції та взаємодії, традиції Т. Шевченка в літературі ХХ – початку ХХІ ст., твори Кобзаря в рецепції польської літератури і критики, мовознавчі аспекти доробку Т. Шевченка, творчість поета в контексті фольклористичних студій. Великий інтерес викликали доповіді “Журнал “Москвитянин” у лектурі Тараса Шевченка періоду заслання” *О. Бороня* (Київ), “Парадигма відносності категорії часу в поезії Т. Шевченка” *Л. Задорожної* (Київ), “Княжа доба української історії і Тарас Шевченко: спроба історіософського прочитання” *В. Яременка* (Хмельницький), “Образи Павла Полуботка і Петра І у поезії Т. Шевченка: історіографічні джерела” *Р. Харчук* (Київ), “Історико-культурні площини світоглядно-творчого зростання Т. Шевченка” *Т. Мейзерської* (Київ), “Із циклу Шевченка “В казематі”: віршове оповідання “– Чого ти ходиш на могилу?”” *А. Калинчук* (Київ), “Античні ремінісценції та інспірації у творчості Тараса Шевченка” *А. Шаповалової* (Київ), “Ідентичність авторського, „Я” у “Щоденнику” Т. Шевченка” *Г. Випасняк* (Івано-Франківськ), “Шевченкова поема “Катерина”: літературний романтичний контекст і нова творча прагматика” *В. Мовчанюка* (Київ), “Бачення народу в поезії Тараса Шевченка” *О. Гузій* (Київ), “Травелог як наративна стратегія у “Щоденнику” Т. Шевченка” *Є. Лебідь-Гребенюк* (Київ), “Образ Богородиці у творчій спадщині Іоана Максимовича і Тараса Шевченка” *Л. Гудзь* (Київ), “Тарас Шевченко в рецепції поетів ХІХ століття” *М. Конончука* (Київ), “Шевченко і Лермонтов: типологія художньої свідомості” *О. Шупти-Вязовської* (Одеса), “Рецепція Тараса Шевченка в творчості та публіцистиці Віктора Баранова й Ольги Страшенко” *С. Лучканина* (Київ), “Т. Шевченко і дискурс гайдамаччини на шпальтах газети “День”” *С. Задорожної* (Київ), “Шевченкіана Максима Богдановича” *С. Терещенка* (Київ), “110 років потому: замітка Бориса Грінченка “Шевченкові роковини”” *Д. Єсипенка* (Київ), “Концепт” огонь з Холодного Яру”: історичний та естетичний аспекти” (Т. Шевченко, Ю. Горліс-Горський, В. Шкляр)” *О. Романенко* (Київ), “Шевченкознавство на сторінках журналу “Сучасність”” *Г. Бандури* (Київ), “Простір Шевченкової “присутності” в мемуарно-автобіографічній прозі Олімпіади Пашенко” *В. Мацька* (Хмельницький), “Презентація 3-томного видання “Рецепція творчості Тараса Шевченка в Польщі”” *Р. Радішевського* (Київ), “Шевченко у світлі норманської теорії (Францішек Равіта-Гавронський)” *О. Астаф’єва* (Київ). У сфері мовознавчої та фольклористичної тематики вирізнялися доповіді *Ю. Дядищевої-Росовецької* (“Церковнослов’янізми у Т. Шевченка і в українських народних думках: структурні та генетично-культурні паралелі”), *І. Голубовської* (“Дискурсивне розгортання концепту ЛИХО у творчості Тараса Шевченка”), *Т. Зарицької* (“Нові переклади поезії Тараса Шевченка мовами народів Сходу”), *О. Івановської* (“Фольклоризм” та “фольклоризація” на перетині двох художніх систем”), *Н. Рудакової* (“Історична проза про козачину і творчість Т. Шевченка”), *М. Коломицевої* (“Фольклоризм балади “Лілея” у науковій рецепції Григорія Нудьги”), *Н. Пластун* (“Особливості фольклоризмів у ранній поезії Тараса Шевченка”), *І. Пауленка* (“Музична Шевченкіана”). Прикметно, що під час секційних засідань мали місце жваві дискусії, обговорення, полеміки. Усе це сприяло конструктивній і творчій роботі, створювало атмосферу зацікавленого наукового пошуку, відкривало перспективи для подальших шевченкознавчих розвідок.

17 березня відбувся також круглий стіл до 170-ліття заснування Кирило-Мефодіївського братства. Модератором заходу була завідувач кафедри історії української літератури і шевченкознавства О. Сліпушко. Участь у круглому столі взяли І. Драч, С. Задорожна, Н. Орлова, В. Яременко, М. Наєнко, О. Доній, А. Петровський, які розкрили цікаві та маловідомі аспекти діяльності Кирило-Мефодіївського братства, увиразнили його роль і значення в історії українського народу, у його національному та державотворчому поступі, акцентували на зв’язку історії та сьогодення. Ще однією важливою подією Шевченківського березня в Інституті філології КНУ імені Тараса Шевченка стала презентація монографії О. Сліпушко та А. Шаповалової “Художня індивідуальність Тараса Шевченка і світовий літературний контекст” (К., 2015), що відбулася 24 березня. Презентована книжка є наслідком першого етапу праці в рамках наукової теми кафедри історії української літератури і шевченкознавства; структура монографії – розділ про античність і творчість Тараса Шевченка та розділ про християнство й творчу спадщину Кобзаря. Показово, що книжку написано двома мовами – українською та англійською, вона спрямована на популяризацію творчості Т. Шевченка в європейському контексті. Текст дослідження поширений у мережі Інтернет, зокрема на офіційній сторінці кафедри історії української літератури і шевченкознавства, на сайті наукової теми “Художня індивідуальність Тараса Шевченка і світовий літературний контекст” та на сторінці кафедри у соціальній мережі Фейсбук.

Перегляд фільму “Наш Шевченко” став своєрідним заключним акордом цікавих та змістовних подій цього річного Шевченківського березня в Інституті філології КНУ імені Тараса Шевченка. Фільм створений студентами-журналістами, а коментаторами в ньому виступили О. Сліпушко й А. Шаповалова.

У проведених в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка заходах до 202-ї річниці від дня народження Т. Шевченка взяли участь понад 150 науковців із навчальних та наукових закладів Києва, Харкова, Одеси, Івано-Франківська, Кам’янця-Подільського, Хмельницького, Миколаєва, Полтави, Ужгорода, Дрогобича, Переяслав-Хмельницького та інших міст України, а також зарубіжжя (США, Грузія, Польща). Широке представництво, багатогранність репрезентованих розвідок засвідчили незгасаючий інтерес до творчості Тараса Шевченка, увиразнили актуальність, невичерпність його Всесвіту й відкрили перспективи для подальших наукових і творчих пошуків у царині шевченкознавства.

Оксана Сліпушко, Ірина Приліпко

м. Київ

Отримано 28 березня 2016 р.